

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 51/23

2023 m. kovo 21 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-100/21 | *Mercedes-Benz Group (Transporto priemonių su valdikliais gamintojų atsakomybė)*

Motorinės transporto priemonės su neteisėtu valdikliu pirkėjas turi teisę gauti žalos atlyginimą iš gamintojo, kai dėl šio valdiklio pirkėjas patyrė žalą

Pagal Sąjungos teisę saugomi ne tik bendrieji interesai, bet ir konkretūs pavienio motorinės transporto priemonės pirkėjo interesai gamintojo atžvilgiu, kai šioje transporto priemonėje įrengtas draudžiamas valdiklis

Ravensburgo apygardos teismas (Vokietija) gavo asmens (QB) bendrovei *Mercedes-Benz Group* pareikštą ieškinį dėl žalos atlyginimo. Šiuo ieškiniu siekiama, kad būtų atlyginta žala, kurią *Mercedes-Benz Group* padarė QB įsigytoje transporto priemonėje su dyzeliniu varikliu įdiegusi programinę įrangą, sumažinančią išmetamųjų dujų recirkuliaciją, kai lauko temperatūra nesiekia tam tikros ribos. Toks valdiklis, dėl kurio padidėja išmetamųjų azoto oksidų (NO_x) kiekis, draudžiamas pagal Reglamentą Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių.

Pagal Vokietijos teisę tiesiog neatsargumo atveju teisė į žalos atlyginimą gali atsirasti, kai pažeistas įstatymas, kurio paskirtis – apsaugoti kitus. Taigi Vokietijos teismas klausia Teisingumo Teismo, ar Direktyvos 2007/46, nustatančios motorinių transporto priemonių patvirtinimo pagrindus (toliau – Pagrindų direktyva) taikytinos nuostatos, siejamos su Reglamentu Nr. 715/2007, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas ginami konkretūs pavienio tokios transporto priemonės pirkėjo interesai. Dėl QB galimai mokėtino žalos atlyginimo sumos skaičiavimo Ravensburgo apygardos teismas siekia išsiaiškinti, ar, siekiant užtikrinti Sąjungos teisės nuostatų praktinį veiksmingumą, kompensacija už naudojamąsi transporto priemonę gali būti išskaičiuojama iš reikalavimo atlyginti žalą sumos, ar ne, arba ar gali būti išskaičiuojama tik ribotai.

Sprendime Teisingumo Teismas iš pradžių paaiškino, kad Vokietijos teismas turi įvertinti faktines aplinkybes, kad nuspręstų, ar nagrinėjama programinė įranga turi būti laikoma valdikliu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 715/2007, ir ar jos naudojimas gali būti pateisinamas pagal vieną iš šiame reglamente numatytų išimčių¹.

Kiek tai susiję su Reglamentu Nr. 715/2007 saugomais interesais, be bendrojo tikslo užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį, Teisingumo Teismas atsižvelgė ir į kitus motorinių transporto priemonių patvirtinimą Sąjungoje reglamentuojančius teisės aktus, prie kurių priskiriamas šis reglamentas. Teisingumo Teismas priminė, kad pagal Pagrindų direktyvą transporto priemonėms turi būti suteiktas EB tipo patvirtinimas; jis gali būti suteiktas, tik jei transporto priemonės tipas atitinka Reglamento Nr. 715/2007 nuostatas, ypač susijusias su išmetamais teršalais. Be to, Teisingumo Teismas pabrėžė, kad pagal Pagrindų direktyvą transporto priemonių gamintojai privalo pavieniam pirkėjui išduoti atitikties sertifikatą. Šis dokumentas, kuris, be kita ko, yra privalomas norint pradėti eksploatuoti

¹ Šiuo klausimu žr. 2022 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą *GSMB Invest*, C-128/20 (žr. CP Nr. 124/22) ir 2020 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimą *CLCV ir kt. (Dyzelinio variklio valdiklis)*, C-693/18 (žr. CP Nr. 170/20).

transporto priemonę, patvirtina, kad ši transporto priemonė atitiko visus norminius aktus tuo metu, kai buvo pagaminta. Taigi atitikties sertifikatas leidžia apsaugoti pirkėją nuo situacijų, kai gamintojas nesilaiko pareigos pateikti rinkai Reglamentą Nr. 715/2007 atitinkančias transporto priemones.

Remdamasis šiais teiginiais Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad **Pagrindų direktyva įtvirtinamas automobilių gamintojo ir pavienio motorinės transporto priemonės pirkėjo tiesioginis ryšys, kuriuo siekiama pirkėją patikinti, kad ši transporto priemonė atitinka taikytinus Sąjungos teisės aktus.** Taigi Teisingumo Teismas teigė, kad Pagrindų direktyvos nuostatomis, siejamomis su Reglamento Nr. 715/2007 nuostatomis, **saugomi** ne tik bendrieji interesai, bet ir **konkretūs pavienio motorinės transporto priemonės pirkėjo interesai gamintojo atžvilgiu, kai šioje transporto priemonėje įrengtas draudžiamas valdiklis. Valstybės narės privalo numatyti, kad tokios transporto priemonės pirkėjas turi teisę iš jos gamintojo gauti žalos atlyginimą.**

Nesant Sąjungos teisės nuostatų, reglamentuojančių tokio žalos atlyginimo pirkėjams, įsigijusiems transporto priemonę su draudžiamu valdikliu, tvarką, tokią tvarką turi nustatyti kiekviena valstybė narė. Vis dėlto Teisingumo Teismas nurodė, kad dėl nacionalinės teisės aktų pirkėjui neturi būti neįmanoma arba pernelyg sudėtinga gauti tinkamą patirtos žalos atlyginimą. Taip pat gali būti numatyta, kad nacionaliniai teismai užtikrina, jog pagal Sąjungos teisės sistemą suteiktų teisių apsauga neleistų nepagrįstai praturtėti tų teisių turėtojams. Nagrinėjamu atveju Ravensburgo apygardos teismas turės patikrinti, ar kompensacijos už faktinį naudojimąsi transporto priemone išskaičiavimas užtikrina jam tinkamą žalos, kurią jis patyrė dėl to, kad jo transporto priemonėje buvo įrengtas pagal Sąjungos teisę draudžiamas valdiklis, atlyginimą.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja [☎\(+352\) 4303 6005](tel:+35243036005).

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ [☎\(+32\) 2 2964106](tel:+3222964106).

Likite su mumis!

